

Cur che la gliעד votescha encunter ils agens basegns

DA BERNARD CATHOMAS

■ **Tut las vischnancas da la Cadi, las bleras da la Lumnezia sura e dal cumin da Rueun e trais da la Foppa han votà il 1947 encunter l'AHV, l'assicuranza per vegls e survivents AVS.** En Svizra ed en il Grischun han percenter radund 80% ditg gea.

Nagin vegn a pretender ch'i deva da lez temp sisum la Surselva betg ina necessitad urgenta per l'AVS. Daco votescha la gliעד mintgatant encunter ils agens basegns?

«Tgi che patratga sa ch'igl ei da metter in GIE en l'urna». Uschia tuna in in serat en la «Gasetta Romontscha» dals 1947. Pli ferm ch'il patratg dals votants

– da lezs onns mo umens – è dentant l'influenza dad in correspondent che segna cun –y. Carli Fry, plevon e poet, manader spiertal da la Surselva conservativa.

Ses arguments? L'AVS saja «in exempel classic de socialismus statal». Ella creschientia «l'armada dils emploiats federali e cantonals e communalis». E: «Igl ei ner temps de calar de fierer daners orda fenestra... e d'inaugurar ina politica sociala de spargn». Tenor el taglia l'AVS er enossa libertad ed ils uffants emblidian lur obligaziun envers lur geniturs.

Sco plevon duess –y enconuscher las relaziuns savens precaras, ma el fa pli gronds quitads per la cassa dal stadi e pretenda senza retegnientschas ch'in su-

stegn per ils vegls e per las vaivas (vieuas) na saja betg «ina sauna politica sociala per las famiglias».

Oz surstat ins che tals arguments han manà ad in na en las regions, nua che la «Gasetta Romontscha» era fitg derasada. In exempel: Breil: 120 gea encunter 169 na; Uors la Foppa gist dasperas, protestant e pia senza effect da Fry: 100 gie e mo in na. La finala han er ils da Breil, sco ils auters ch'avevan votà na, acceptà cun mauns averts ils raps da l'AVS.

Talas chaussas succedan anc oz en votaziuns. Betg adina vegnan autras regions en agid e spenderan la situaziun, sco lezza giada cun l'AVS. Ed alura stattan quels che han laschè surmanar da votar encunter sasez enavos cun mauns vids.